

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrčkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.—, " " " " 4.50 za pol leta . . . 6.—, " " " " 9.— za vse leto . . . 12.—, " " " " 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, oamrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loce Trst. Odprta reklama cije so proste poštne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"...? ednosti je moč".

Ob desetletnici.

XI. občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu, v nedeljo dne 23. februarja 1896. ob 2. uri popoldne v prostorih sl. "Del. podp. društva".

Navzoči so vsi udje podružničnega načelnštva in zadostno število družbenikov; izmed pokroviteljev je zastopana "Slov. Čitalnica" po svojem predsedniku, g. dr. M. Pretnerju, "Del. podp. društvo" pa po odborniku, g. A. Ferlugi.

Zborovanje vodi prvosestnik gospod profesor Mandić; zapisuje zapisnikar g. J. Macák; vlado zastopa g. c. kr. policijski višji komisar B. Bacher.

Dnevni red:

1. Pozdrav prvosestnika;
2. Letno poročilo
 - a) zapisnikarja;
 - b) blagajnika.
3. Volitev
 - a) načelnštva, t. j. prvosestnika, zapisnikarja in blagajnika ter za vsakega od teh po jednega namestnika (§ 2 podr. pr.);
 - b) podružničnih zastopnikov za veliko skupščino (§ 14 gl. pr.).
4. Posamezni predlogi, želje in nasveti.

1. Prvosestnik g. prof. M. Mandić pozdravlja zbrane zborovalce, jih zahvaljuje na mnogobrojni udeležbi ter predstavlja vladnega zastopnika.

Na to omenja, da ima letošnji občni zbor poseben pomen, ker se z njim končuje prvo desetletje moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu in pa zato, ker je načelnštvu poročati o važnih premenah, toliko gledé učiteljstva, kolikor gledé šolskega posloppja. Pred desetimi leti so tržaški rodoljubje ustanovili našo podružnico, ker se spoznali nujno potrebo slovenskih ljudskih šol za mestne Slovence. O leta 1883. se že borimo za slovenske šole, a vse je zaman! Slovenci smo si torej morali — pomagati sami. Družba sv. Cirila in Metoda je najprej ustanovila otroški vrtec, potem pa osnovno ljudsko šolo pri sv. Jakobu; danes imamo tam že 7 razredov, 5 deških in 2 dekliška. V minolem letu je družbino

vodstvo poslalo k sv. Jakobu šolske sestre, ki so prevzele dekliško šolo, ter je kupilo šolsko poslopje. Prvosestnik hvaležno povdarja zasluge, ki si jih je pridobil g. inž. Živic, ko se je po leti popravljalo to poslopje. Notranje poslovanje moške podružnice je bilo v minolem letu uspešno, načelnštvo se je skoraj vselej polneštevilno zbiralo k sejam; posebno pohvalno naglašja prvosestnik marljivo delovanje podružničnega zapisnikarja in blagajnika. Zanašati se moramo sami na sebe, pravi prvosestnik h koncu; zbirajmo torej vse moči, kar jih še imamo! Zahtevajmo od odločilnih krogov, naj nam ustanove slovenskih šol ali pa vsaj podpirajo družbino šolo. Delujmo, da si ohranimo, kar se ohraniti da!

2. a. Zapisnikar g. J. Macák prečita svoje letno poročilo:

Častita gospoda!

Slavni občni zbor!

Minolo upravno leto 1895. je bilo X. leto tržaške moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Na X. občnem zboru dne 17. februarja 1895. je bilo soglasno izvoljeno sledeče načelnštvo: 1. Prvosestnik: prof. Mate Mandić; 2. Zapisnikar: Janko Macák; 3. Blagajnik: dr. Josip Abram. Namestniki: 1. Miha Hervatin; 1. Makso Cotič; 3. Ante Bogdanović.

Imenovano načelnštvo se je o podružničnih zadevah posvetovalo v 11. sejah, dne 17. in 20. februarja, 5. in 29. marea, 19. maja, 18. junija, 6. avgusta, 10. novembra, 15. decembra, 27. januarja in 16. februarja.

Načelnštvo tržaške moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda ima pri sedanjih razmerah dvojno nalogo. Na jedni strani je tudi njemu, kakor vsem podružnicam dolžnost in "namen podpirati in pospeševati vse, kar je namen glavni družbi" (§ 2. podr. pr.), t. j. pred vsem preskrbovati sredstev, nabirati doneskov za pospeševanje slovenskega šolstva "na katoliško-narodni podlagi" (§ 2. gl. pr.) Na drugi strani pa je stališče tega načelnštva nekako izjemno z ozirom na družbino šolo pri sv. Jakobu, ker načelnštvo tržaške moške podružnice posreduje mej tamošnjima zavodoma

prva, že nudi roko toplemu poletju, in za jesenjo takoj trka na vrata zima — ovenela starost. Tako je v ženskem srcu. To je mati vedela dobro, pre-dobro; toda kaj in kam?

Bratu svojega pokojnega soproga je često tožila o tem; rada bi se posvetovala z njim, a običajen konec je bi vselej, da sta slednjič oba ugibala, kaj bi. V takih trenutkih je Milka samovala v sobici, nadaljevala delo in jokala. Tihe solze so bile hladile njenemu srcu, a to le nekaj časa. Čim bolj je premišljala svojo prevaro, tem očitneje je bilo spoznanje, da je to nekam nečimurno, poniževalno. Mladenč, kateremu je nekoč izročila svoje srce, se ji ni zdel več vreden njenih solz. Poslej se ji ni nikdar orosilo oko, marveč ponosno zrl v svet, ponosno v delo.

Junaško je prenašala svojo nesrečo.

Tako je minolo šest let, a ona se ni kar nič premenila. Delo, vsakdanja opravila, vsakdanji sprehodi, le redkoma občevanje s sosedi in male vaške novice, to je bil Milki svet. Tako brezskrbno je gledala, kako ji brez nade poteka mladost, kakor gleda v nedeljo mlinar vodo, ki svobodno poteka po žlebeh mirno stoječih koles.

družbe sv. Cirila in Metoda in mej družbinim vodstvom v Ljubljani.

V tem dvojnem smislu nam je motriti delovanje odstopajočega načelnštva, in zato naj se tudi moje poročilo loči v dva dela.

I. Tržaška moška podružnica je v minolem upravnem letu štela 155 u d o v, in to 7 pokroviteljev, 41 ustanovnikov ter 107 letnikov. Število letnikov je letos dokaj manjše nego prejšnja leta, kajti šteli smo samo one ude, ki so že vplačali svoj letni donesek za 1895.; vendar pa se je — kakor Vam pozneje izkaže podružnični blagajnik — ravno letos nabralo mnogo več udnine, ker so se iztirjali razni zaostanki. Število ustanovnikov je že nekaj let sem isto; nasprotno pa mi je prijetna dolžnost, z velikim zadovoljstvom poročati, da je dne 24. novembra 1895. podružnici pristopil nov pokrovitelj, tukajšnje sl. "Delalsko podporno društvo". Čast in hvala vrlim našim delavcem, ki so tako plemenito izkazali svoje navdušeno rodoljubje!

Podružnično načelnštvo je tudi letos sklenilo, pozvati slovenske rodoljube k nabiranju Cirilo-Metodijskega dara, ter je v ta namen dne 23. junija 1895. v "Edinosti" objavilo dotični poziv, ki se je razun tega še posebej v 150 iztisih poslal raznim posamičnikom. Uspeh je bil — kakor posnamete iz blagajnikovega poročila — prav dovoljen. (Dalje prih.)

Volilna preosnova.

Govor državnega posl. dr. Andreja Ferjančiča v seji poslanske zbornice dne 20. febr. 1896.

Visoka zbornica!

Tudi jaz se hočem, kakor je bilo danes v obče, omejiti na kratke izjave in se le v nekoliko dotekniti podrobnosti predloge, s koje se bavimo danes.

Opažam, da sem le po pomoti visokega predsedništva prišel med govornike "pro", ker, akoravno nimam ničesar proti podrobni razpravi o isti, bi jej ne mogel dati svojega glasu, ako izide iz posveto-vanja, kakoršna je sedaj tu pred nami. Volilna

"Moralo je tako biti, a tudi nesreči se ne uklonim", je govorila Milka, ko ji je mati obravnavši se stricem to in ono, začela zopet staro pesem.

"To samo misliš, slednjič te pa vendar potre nesreča".

Ne more me: dokler me ne straši delo in mi Bog ohrani zdravje, nima nesreča do mene moči".

In zopet se je bližal veseli Božič v deželo.

Bilo je pozno zvečer, ko sta Kalčević še sedeli pri delu in se pogovarjali o lepih, prošlih dneh, o veselih iznenadenjih, ki sta jih kedaj doživeli v Božiču. V spominih nekdanje sreče se srce včasih nekoliko oživi; to mu je neko živilo za nado prihodnje sreče. Znani italijanski pesnik trdi sicer drugače, a majhen junak je oni, ki obupa o prvi nezgodi. Ali ni bolje, če crpi iz prve nesreče nauke za bodeče, lepše življenje? To zveni sicer zelo neromantično, pa v naših dneh gine celó poezija.... Čuvajmo to brhko hčerko, dar nebeški! Obupanec pokaže bolj junaško srce, če se sprijazni z življenjem, kakor če njega premagajo obupne misli in silijo v pogubo. Tudi to je poezija...

(Dalje prihodnjič.)

PODLISTEK.

10

Zaradi imetja.

Novela. Spisal Dobrávec.
(Dalje).

Pozneje, ko sta se udomačili v Rakitniku, uredili svoje stanovanje kakor je bilo v mestu ter začeli redno z delom, sti slišali, da je nekje v bližini sosednjega trga naseljen Vilko Zalesnik, graščak in čistan gospod, ki se menda več ne spominja onih dnij, ko je skromno, a zadovoljen živel ob svoji plači ter ljubil — drugo in ji obečal večno zvestobo.

Povpraševali niste po njem.

Ali ono, česar se je mati tako gotovo nadejala, se ni zgodilo. Nekedaj živahna in vesela Milka je ostala mirna in molčeča. Nobena stvar ni zvalila smehljaja na njeno lice. To je mater žalostilo. Premišljala je, kaj bi ukrenila, da bi razveselila jedinico. Saj je vendar še v cvetu svoje mladosti, pridna in lepa. Dekle ne sme tako brezupno gledati v prihodnost. Nji zginejo mladostne poteze z lic, materi pa najlepše nade iz srca. V življenju se ne vrsti pomlad za pomladjo; ko mine

reforma grofa Taaffe-a, da si je došla nepričakovano in neposredno, odgovarjala je vendar nujni potrebi, kar dokazuje okolnost, da od tedaj se ni umirilo vprašanje vol. preosnove, poplavljenja volilnega prava, in da je to vprašanje od tedaj ostalo vedno na dnevnem redu. Avstrija ima abnormalne odnose gledé na volilno pravo; volilni red, kojega je danes mojsterski kritikoval jeden govornikov, postavivši istega v pravo luč s tem, da ga je označil le kot namišljeno zastopstvo interesov, med tem, ko je isti v nasprotju se zastopstvom interesov. In doživljamo — menim sicer, da tega ni naglašal noben govornikov, ali iz klubov je čuti o tem —, da hočejo zahtevati, to poskusijo tudi najbrže, da se privilegiji tega zastopstva interesov še obdajo parlamentarnimi garancijami.

Jaz menim, da sta bila grof Taaffe in njegova vlada dovolj brez predsodka, da bi bila storila konec volilnemu redu, kakoršen je sedaj. Nedo-stajalo mu je le podpore zakonodavstva, in ker na kvalifikovano večino že celó ni mogel računati, pa je poskušal, da doseže vsaj toliko, kolikor je bilo mogoče in dosežno z jednostavno večino. Mi ob-žalujemo, da se mu to ni posrečilo, in sicer vsled odpora od one strani, ki je interesovana na za-stopstvu interesov. Njega volilno predlogo nazivali so monstrozno (strašansko); vprašanje je, da-li ni sedanja predloga še bolj monstrozna. Ne sama na sebi. Na njej cenimo to, da jej je podlaga splošno volilno pravo; ali monstrozna postaja ravno s tem, da je v zvezi s takozvanim zastopstvom interesov, s tem, da je pridevek našemu sedanjemu volilnemu redu.

S sedanjo predlogo skuša se premeniti temeljni zakon o državnem zastopstvu. Tega ni hotel poskusiti volilni red grofa Taaffe-a, radi tež-koč, kojih sem že omenil. Ako pa poskuša to se-danja predloga, pričakovati pa bi bili smeli vsaj tega, da bi ostroiti in krivičnosti sedanjega vo-lilnega reda pritegnila v obsežje sprememb. Ta volilni red, kakor leži pred nami, ne zadovoljuje nikogar. Toda, nekaj je doseženo zistim, in to so naglašali že tudi drugi govorniki; storjen je prvi korak, pričetek temeljiti preosnovi. V tem menenju me utruje okolnost, da sedanja predloga za vo-lilno preosnovo potajuje vzrok svoiemu postanku in da se premalo ozira na istega.

Premembo volilnih zakonov in izdanje no-vega volilnega reda sprožilo je vendar dela vstvo; korist delavcev, prizadevanje istih, pridobiti si politiško volilno pravo, je dovelo do Taaffeovega volilnega reda in dovaja sedaj, deluje naprej, do vseh teh korakov, ki se delajo v tem pogledu. Po tej predlogi bode vspeh za delavstvo minimalen (malenkosten). Toda oni, ki pridejo v to zbornico iz tega poklicnega razreda, doseči bodo skušali tem večjo silo, splošno, njim ugaja-joče in po njih vsikdar naglašeno volilno pravo.

S predlogo nismo zadovoljni v obče, ali tudi nismo zadovoljni, ako se oziramo na posledice, ki jih bode imela za naše slovensko pleme.

Opažam še na sploh, da se, žal, na h a j a m v nasprotju z govornikom konserva-tivne skupine, v tem pogledu namreč, da je splošno volilno pravo, kakor je nasvetujemo mi, označil za nekaj, kar premene in morajo premeniti bodoče vlade, za nekaj, kar ne prejudikuje bodo-čim vladam. Teško je verjeti, da je govoril v zmislu vseh klubovih tovarišev svojih; opažam tudi nada-lje, da je zahteval volilno pravo deželnih zborov kakor idejal bodočega zastopstva. Tudi v tem je za nas Slovence svoj nisi. (Ako ne bi. Op. ur.) (Konec prih.)

Svoboda in pravo po — madjarskem receptu.

Tri desetletja minejo kmalu, odkar se je naša država stisnila v toliko nenaravno, krivično in za monarhijo in dinastijo škodljivo obliko — duvalizma. S to obliko je zadobila višo sankcijo „bratska“ vez med narodoma hrvatskim in ma-djarskim. To označenje za sedanje razmerje med ravnokar omenjenima narodoma stoji namreč v oficijelnem, oficijoznem in poluoficijoznem slovarju, in pa — žal — v politiškem katekizmu odurnega mameluštva med Hrvati, sestavljajočega se iz one klike, ki si evfemistiški nadevlje naslov „narodna stranka“, ki pa v resnici ni nič drugega nego

mehak in elastičen instrument za umetno vzdr-ževanje madjarske krivice na onih zgodovinsko-znamenitih tleh onkraj Sotle, na katerih si je narod hrvatski junaškimi čini in svojo krvjo za-snoval svojo slavno minolost in svojo sijajno zgo-dovino, to je oni pergament, na kojem je zapisana tudi b o d o č n o s t naroda hrvatskega in na kojem je označena podlaga za bodoči razvoj: njega dr-žavno pravo, zahtevajoče: povrnitev narodu, kar mu je bilo zagotovljeno že v davni minolosti. „Narodno“ se nazivlje sedaj gospodo-valna stranka na Hrvatskem; v resnici pa ta klika le prostituira ta častni naslov, in pravo za pravo ta stranka niti „gospodovalna“ ni. Vse nje „gospodstvo“ je le goli in slepi vitez, kajti v resnici ona le služi „bratu in zavezniku“ onkraj Drave. Okorišča se pač ta klika ob svojem — suženstvu.

Suženj pa ne sme imeti lastne volje in svo-bode v gibanju: on ne sme nikdar misliti — na-se; njega oči morajo biti neprestano obrnene v oči onega, ki mu ukazuje. Istotako „narodna stranka“ na Hrvatskem nima drugega posla, nego da vsprejema povolja in navodila iz rok onih, ki jej ukazujejo in ki tolmačijo po svoje — to je, po madjarskih nazorih — to toli slavljen „bratsko zvezo“ med narodom madjarskim in hrvatskim. Tudi „narodna stranka“ na Hrvatskem ne sme misliti na-se, oziroma na narod svoj, i ona mora zatajevati sijajno prošlost naroda in pa velika prava, temelega na zgodovini naroda. Kdor služi, mora ubogati — druge.

Taka nenarodna „narodna stranka“ ima svoje vajeti v rokah na Hrvatskem. Narod hrvatski, toli ponosen na svojo zgodovino, nima dandanes ni-kogar, ki bi hotel biti oficijelnim tolmačem tega ponosa na vzgoraj. Zastopstvo naroda, v kolikor je isto izraženo v „narodni stranki“, ne kaže niti iskric razumevanja za čutstvovanje in čast na-roda. Le tako je moglo priti, da sti si danes v dijamentralnem nasprotju oficijelna in neoficijelna Hrvatska; le tako je moglo priti, da sta se po-polnoma odtujila drug drugemu narod in njega zastopstvo. Saj vidimo, kako je: med tem, ko se stiščeta v ljubavnem objemu zastopstvo naroda in madjarski šovinizem, pa se širi in širi propad med obema narodoma. Gola resnica je, da morda nikoli še ni bilo toli ostro nasprotstvo med narodom madjarskim in pa vsami onimi življi v narodu hr-vatskem, ki so si ohranili le še iskrico zmisla za lastni ugled in svobodo in prava národa.

Oni, ki vodijo sedaj usodo naroda hrvatskega, umeli so dolgo vzdržavati vitez, kakor da je v ta-kozvani „narodni stranki“ izražena resnična volja naroda. Prišli so dnevi kraljevega obiska in konec je bil lepi fikciji. Pred licem vladarja in kralja prodrla je — četudi morda oblika ni bila povsem umestna — elementarno silo národna volja in pred obličjem svojega vladarja razkril je narod svoje čutstvovanje, svoje — ogorčenje! Ka-kor hišica iz kart, ki si jo je zgradil nedolžni otročič, tako se je porušila velika laž o blagih in sreči, ki jo uživa narod hrvatski po milosti Madjarov. In ves civilizovani svet se je zgražal, koje videl, kakó izgledata svoboda in pravo — po madjarskem receptu. Cvet národa, njega akademiska mladež, ki ni zagrešila drugega, nego da ni mogla brzdati več svojega ogorčenja na odnošajih, kakošne sta ustvarila na Hrvatskem svoboda in pravo — po madjarskem receptu, morala je trumoma v zapore in potem pred sodnike, kjer so jih sodili po — madjarskem pravu. Radi demonstracije, kakoršno bi morda kje drugod kaznovali policijski 24 urami zapore, zadele so hrvatsko mladino uprav drakonične sodnijske kazni, zaloputnula so se jim pred nosom vrata do učnih zavodov in po takem do bodočnosti. Uničiti se je morala cela vrsta ekzistencij v potolaženje prava — po madjarskem receptu, onega prava, ki pač kaznuje vsako demonstracijo proti madjarski zastavi na Hrvatskem, ki pa slepo dopušča, da se žalijo in teptajo v blato znaki cesarske hiše in ukupne vojske. Madjarsko pravo je že tako, da je silno občutno za grehe Nema-djarov, dočim najgrše čine „vitezkih“ sinov Arpa-dovih pretvarja v „patrijotiška dela“. Tako je pravo — po madjarskem receptu.

Rekli smo že, da se je ves civilizovani svet zgražal na načinu, kakor so sodili in obsodili hr-vatske dijake radi demonstracije proti madjarski

zastavi in kakor so jih potem odvajali v kazni-lnico belovarsko. Vse se je vršilo po — madjarskem receptu!

Toda vsi ti dogodki so bili prava malenkost v primeri s tem, kar se je dogodilo sedaj, ko je jeden del obsojenih dijakov dostal svojo kazen v kaznilnici belovarski. To pa je že res — madjar-ski. Dne 19. t. m. je dostalo 16 dijakov svojo kazen: v čast in slavo madjarske zastave. Že pred 4. uro zjutraj pometali so jih iz „postelj“ čuvaji kaznilnice spretnim sodelovanjem — radi raznih zločinov obsojenih lopovov!!! Aka-demsko mladež, ponos in bodočnost naroda, mla-dine, ki ni zagrešila drugega, nego da se ni mogla brzdati v svoji ljubezni do naroda in domovine, to si-ker nepokvarjeno mladino smeli so žaliti navadni — kažnjenci. Da pa ne bi mislil kdo, da je bila tu le zloraba osornih in brezsrčnih stražarjev, povedati treba, da so stražarji prečitali dijakom ukaz ob-lasti, da morajo odpotovati dijaki s prvim vla-ko min v spremstvu orožnikov. Toraj še potem, ko so dijaki pošteno dostali naloženo jim uprav drakonično kazen, še vedno niso bili svobodni državljani, ampak iz zaporov ven naj bi jih spremljali orožniki kakor one vsemu člo-veštvu nevarne lopove, ki svoj živ dan stoje pod policijskim nadzorstvom! Jednega je združena sila stražarjev in jetnikov odnesla celó na hlad na hodnik, kjer so ga položili na kameneno ploščo. Drugi so morali na hodnik, hočeš ali nočeš, ogr-neni samimi srajcami. Dijaki so seveda protestovali proti takemu — madjarskemu postopanju. Od stražmeštra orožnikov so zahtevali, naj pokaže pismeni nalog, a isti ga ni mogel pokazati, ker — ga ni imel.

Med tem je potekla cela ura in vlak je od-pihal brez dijakov. Ob 8. uri jih je pozval k sebi predsednik sodnega stola. A mesto da jib bi bil takoj odpustil, ker jim je potekla kazen, zasliševati jih je začel z očevidnim namenom, da jih pridrži v kaznilnici do 3. popoldne, ob koji uri odhaja drugi vlak. Dijaki so povpraševali začujeno, v kaki lastnosti stoje prav za prav tu?! Saj so dostali kazen, torej so svobodni ljudje. Še le ob 11. in pol uri odšli so zadnji iz kaznilnice.

Ali niso to — madjarski odnošaji? Dijaki so dobili svojo kazen. Razun Njeg. Veličanstva nima nikdo pravice skrajšati to kazen. V Belovaru pa so jim hoteli najprvo po sili skrajšati to kazen uljudnim sodelovanjem orožnikov in — kazničencev, potem pa, ko se ni posrečila ta na-mera, so jim faktično podaljšali kazen za skoro — štiri ure! Čemu ta nezakonitost?! vsklika po vsej pravici „Obzor“. Menda zato, da se pokaže neizprosna konsekvencija onega duha, ki je dijake privel pred preiskovalnega sodnika, ki je vladal pri glavni razpravi in se je slednjič pokazal tudi v belovarskih dogodjajih in ki je v po-polnem soglasju s proglašeni načeli: „reda, dela in zakona“, onega duha, ki se zrcali v svobodi in pravu — po madjarskem receptu!

A mi ponavljamo, da se mora zgražati ves civilizovani svet na takih dogodkih, o kakoršnih bi človek menil, da so nemogoči v XIX. stoletju in v pravni in moderni državi. Mi pa smo spre-govorili nekoliko o tem, v svarilen vzgled tudi „drugim pacifikatorjem“, da način, kakor postopa madjarski zistem v Hrvatski, ne navaja do pomir-jenja ogorčenih duš. Tudi drugod naj si zapomnijo, da osebna proganjanja pač škodujejo posamičnikom, ali nikdar ne morejo boljšati politiških odnošajev. S „pravom“ in „svobodo“, ako se isto izvaja po madjarskem receptu, se ne pridobiva človeška srca, ampak iz ljubeznijo in dobro-hotnostjo. Vemo, da se slučaj, ko treba, da dr-žavna oblast nastopa najodločneje in neizprosno. A to se sme zgoditi le tedaj, ko tako zahteva skupni blagor, nikdar pa na ljubo kakemu umetnemu, nenaravnemu in škodli-vemu zistemu. A škodljivih, nenaravnih in umestnih zistemov je tudi drugod in ne samo na Hrvatskem. Sapienti sat!

Naglasiti pa moramo tu, da so nekonsfi-kovani zagrebski listi še veliko ostrejšimi izrazi obsojali gori opisane dogodke, zbok česar moramo misliti, da nikakor ni pretirano, kar je pustila med svet dokaj stroga cenzura zagrebska.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 24. februarja, 1896.

Za jutrnjo dopolnilno državnozborsko volitev v mestih in trgih Gorenjske in Notranjske postavila je konservativna stranka svojim kandidatom župana vrhniškega, g. Gabrijela Jelovška. „Narobe-svet“ v postu: liberalci kandidujejo duhovnika, klerikalci pa posvetujaka. Mi obžalujemo iskreno jutrnji boj in z ozirom na ta boj res ne vemo družega, nego da vsiknemo: Kaj pa je tebe treba bilo?!

Deželnim predsednikom v Sileziji na mesto grofa Coudenhove-a, imenovanega namestnikom Českim, bode baje imenovan grof Clary-Aldringen, ki slušbuje sedaj pri deželni vladi v Celovcu.

Občinske volitve na Dunaju se prično prihodnji teden. Borba bode silna, ker so liberalcem poleg vlade pritekli na pomoč tudi socialni demokratje. Ti poslednji sicer ne priporočajo naravnost liberalnih kandidatov — ker to bi bila vendar malo preočitna pluska samemu sebi v obraz — ali to je gotovo, da so posegli v volilni boj le s tem namenom, da bi škodili krščanskim socialistom. Kakor je na prvi videz nezmiselno to prijateljstvo med kapitalisti in socialisti, tako je, ako pogledamo stvari do dna — čisto naravno. Posledica je to že tolikorati naglašenemu in obžalovanju vrednemu dejstvu, da je sedanje vodstvo socialne demokracije popolnoma v židovskih rokah, z bok česar moramo — ravno zato, ker odkrito simpatizujemo z opravičenimi težnjami delavstva — le svariti naše delavce pred izvestnimi dobro plačanimi agitatorji in „prijatelji“ delavstva.

Toda mi menimo, da vsa ta koalicija ne bode mnogo škodovala krščanskim socialistom. Par mandatov utegnejo morda — morda! — iztrgati tem poslednjim, ali večina bode najbrže zopet antisemitska. In potem bode grof Badeni tam, kjer je bil — pred izvolitvijo Luegerja županom dunajskim; liberalcem pa se najbrže še bolj podaljšajo — nolgi nosovi.

Obnovljenje pogodbe z Ogersko. So glasne izjave vseli deželnih zborov, kolikor dostaje potrebe krepkejšega varovanja avstrijskih koristi ob obnovljenju pogodbe z Ogersko, morda vendar niso ostale brez utisa na naše vladne moze. Neki list javlja namreč, da so pogajanja nepričakovano naletela na velike težave. Mi si teh težav ne moremo misliti drugače, nego, da so se z naše strani morda vendar jele nekoliko krepkeje naglašati avstrijske koristi. Na kaj takega niso bili navajeni madjarski razvajenci — zato pa — „težave“. S tem pa, da so jele nekoliko krepkeje zveneti strune na naši strani, še ni rečeno, da slednjič vendar ne bomo mi oni, ki se — udamo.

Iz Hrvatske. Na prvem mestu govorimo danes o čudnih odnosih na Hrvatskem, ki se nam kažejo v bengalični luči ravno sedaj, ko se je zopet povrnil v naročje svojcev jeden del dijakov, svojedobno obsojenih radi poznane demonstracije proti madjarski zastavi. Merodavni krogi v Hrvatskem so se mogli uveriti vnovič, da so dosegli ravno nasprotno od tega, kar so hoteli doseči: v isti meri kakor se trudijo vladni krogi, da bi statuirali grozen eksempl za vse bodoče čase, v isti meri kažejo vsi nezavisni sloji naroda iskrene simpatije do onih mladeničev, ki so morda zgrešili formo, a ki so bili v stvari sami pristni tolmači javnega menenja. Ljubezen se ne da prisiliti — ljubezen treba pridobivati z ljubeznijo. Narod hrvatski čuti v vseh žilah in kosteh, da mu je sedanja „bratska zveza“ na veliko škodo v gnetnem, še večjo v moralnem pogledu. In potem zahtevajo od naroda hrvatskega prijateljskega čustvovanja do naroda madjarskega! Narod pa se ne da siliti k ljubezni. To je na jasn način pokazal ravno te dni, ko je povsodi in demonstrativno pozdravljal one dijake, ki so prejeli preostre kazni, ker je tako zahtevalo divno bratsko razmerje med oficijelno Hrvatsko in ogerskim šovinizmom. Kar je nezavisnega v Hrvatski, postavilo se je na stran dijakov. Vox populi...

Že v Belovaru priredili so dijakom sijajen banket, a na kolodvor spremljala jih je velika množica — ves Belovar. Dične hčere naroda hrvatskega odičile so jih cvetjem. Cel kilometer daleč postavilo se je ljudstvo ob železniški progi, da pozdravi še enkrat — zločince.

V Križevcih bila je oborožena sila na peronu, a vendar je prišlo do ovacij vozečim se dijakom. Istotako v Vrbovcu. V Zagrebu pa je prišlo do impozantne manifestacije: okolo kolodvora se je zbralo na tisoče in tisoče ljudi. Neopisni so bili prizori — kakor čitamo v zagrebških listih — ko so se dijaki, po 125 dneh, zopet vrgli v naročje materi, očetu, sestri, prijateljem — komu ne bi solzilo oko?! Ogromna množica je pozdravljala dospеле dijake: „Živeli mučeniki!“ Bili so to prizori, ki morajo ganiti človeka do srca, ko je dragi sin po dolgem presledku pritiskal goreči poljub na lice ljubljene matere. Neka mati je od samega veselja dvignila svojega sina, ter ga, v jednomer poljubovaje ga, nesla s perona na drugo stran kolodvora. Vse občinstvo je bilo kakor očarano po tem prizoru. In pa potem, ko je liki vihar zagromelo iz množice: „Živela Hrvatska!“, „Abzug Madjar!“, „Pereat...!“ Iz manifestacije za dijake izcimila se je impozantna demonstracija — ne treba praviti proti komu. Ko se je množica vtila v mesto, prišlo je do burnih demonstracij tudi po zagrebških ulicah. Redarstvo je seveda vršila svojo dolžnost, zaprtih je bilo več oseb.

No, meščanstvo prestolnice hrvatske je vendar pokazalo, kako sodi o pravu in svobodi — po madjarskem receptu!

V boljše razumevanje naglasiti nam je še, da so nekonskiskovani zagrebški listi še v veliko živějšíh barvah slikali te dogodke.

Italija v Afriki. Položaj Italijanov v Afriki postaja od dne do dne obupniši. Zadnjič smo omenili, da se je Baratierju bati, da ga sovražniki obkolijo in že je došlo poročilo, da mu je odrežana pot v Adigrat, kajti med Adigrat in Baratierjevo vojsko vrgli so se uporni Tigrinci. Iz Rima došla poročila tolažijo se s tem, da se more kljub temu novemu zelo nengodnemu pojavu sovražne bistroumne taktike Baratieri se svojo vojsko še izmuzniti proti Senafé, t. j. daleč na sever, onkraj negostoljubne dežele Agamé. Dasi so Italijani pri Senafé bili svoječasnó že — „zmagali“, nadejajo se, da bodo mogli sedaj, kljubu neprijetnim spominom, od tam korakati „zmagonosno“ — nazaj, v Asmaro, če se jim na potu ne pripeti kakšna nesreča.

Dasi poročila izza poslednjih dni zatrjujejo, da italijanski vojaki nikakor niso za afričansko podnebje, pošiljajo vendar-le vedno še novih batalijonov v Eritrejo, ki naj bi silom rešili strašno kompromitovano „čast Italije“. In kdo naj bi zameril, ako se Italija v svoji zaslepljenosti brani na vse kriplje proti nesreči, ki si jo je nakopala na glavo sama in svojevoljno! Kakor da ne bi bilo že dovolj obupnih poročil, ki prihajajo iz najrazličniših krajev Eritreje, zganili so se zopet derviši, oni kruti, neizprosni sovražniki Evropejcev, ki so pred par leti delali Angložem v južnem Egiptu preobilo preglavice. Slehernemu so izvestno še v spominu ime „mahdisti“, o katerih je nedavno odmevala Evropa, kakor slovi sedaj po vsem svetu ime Šoancev in Abesincev. Isti derviši torej napadli so dne 22. t. m. (glasom službenih poročil) utrdbo Kasala, nahajajočo se na skrajnem zapadu eritrejske naselbine, daleč, daleč od italijanske glavne vojske. (Saj je Baratierjeva nesrečna taktika taka, da izpostavlja male čete zelo oddaljeno od vojske, brčkone radi tega, da jih sovražniki laglje pobijajo „na drobno“). V Kasali zapoveduje sedaj major Hidalgo. Pod svojim poveljstvom ima 2500 mož. Dervišev, ki so napadli Kasalo, bilo je kakih 600 s puškami oboroženih pešcev in 500 konjikov. Italijani so baje odbili ta poskušeni napad. Italijanov da je padlo 10 in 6 jih je bilo ranjenih, derviši pa da so izgubili vsega (mrtvih, ranjenih in jetnikov) kakih 80 mož. Ujeti derviši baje trdijo, da je bila ta njih četa oddelek vojske vodje El Fašerja, ki nameruje osvojiti si Kasalo na svojo roko. Umevno je, da je ta vest napravila v Rimu zelo neprijeten utis.

Italijani pridno streljajo upornike, seveda le one, koje dobé v roke. Tu se ne govori o „civilta“, ampak visoko omikani Lahi pomore jednostavno uboge černee, kakor je to običaj pri barbarjih. Brčkone so že pozabili, kakó bi se bilo prav lahko dogodilo Italijanom v Makaléju in zato plačujejo plemenitost z — brezsrčnostjo. Ponosni so menda Italijani na svojo dosedanjo „srečo“, ki

jim jo kuje celih devet generalov v Eritreji! Ni pa se čuditi tej sreči, ako vodijo Italijane taki generali, kakor je n. pr. te dni pomoznimi vojaki v Eritrejo odpotovavši general Heutsch, o katerem sodijo celó italijanska glasila, da je popolnoma — nesposoben. Slabo so si postlali in slabo — ležé!

Različne vesti.

Njegovo Veličanstvo naš presvetli cesar odpotoval je včeraj v Cap St. Martin na Francozko, kjer biva Njeno Veličanstvo cesarica.

Bodoči škof tržaški. Kakor smo omenili že parkrat, je židovski „Il Piccolo“ vedno prvi pončen o dogodkih v tržaški katoliški Cerkvi. Poleg tega ali baš radi tega utika svoj krivi nos običajno židovsko nesramnostjo celó v delokrog vrhovnega dušnega pastirja tržaško-koperske škofije. Videli smo, kako je židovski „Il Piccolo“ po svojih zvezah pritiskal na prejšnjega škofa msgr. dr. Glavino, dokler ga ni prisilil, da je omejil ali tu pa tam celó odpravil slovenske prepovedi. Isto hinavsko glasilo tržaških „liberalnih“ Židov hoče sedaj po vsej sili, da pride v Trst dr. Flapp, škof v Poreču. Zakaj pa si hočejo tržaški Lahi baš dr. Flappa, to znajo jako dobro ne le oni sami, to zna tudi sleherni, ki pozna — politiške nazore msgr. Flappa. Ker pa se bojé, da bi vendar utegnil biti imenovan tržaškim škofom goriški prošt msgr. Jordan, pa agitujejo z vso silo proti istemu, v tem ko kujejo v zvezde ljubljence msgr. Flappa. Najnovejši manevér izvedli so s tem, da so poslali dopis sestrici „Grazer Tagespost“ o morebitnem imenovanju msgr. Jordana škofom v Trstu, ter da potem izkoriščajo za svoje namene isti dopis. — Ta manevér leži na dlanu; ne treba, nego čitati notico, ki jo je priobčil včerajšnji „Il Piccolo“ o imenovanju škofa v Trstu. Isto vest posnemamo tu: „Graška Tagespost“ objavlja pismo svojega tržaškega dopisnika, v katerem pismu je očevidna pogreška v tem, ker je rečeno, da bode škofom tržaško-koperskim imenovan brčkone msgr. Andrej Jordan. Kolikor je nam znano („Piccolovim“ Židom!! Uredn.) je imenovanje tega kandidata malo verjetnosti ter se veselimo, ako je resničen životopis, ki ga je naslikal ta dopisnik. Msgr. Jordan je rodom Furlan, torej Italijan; v svojih mladih letih smatral se je Nemca in še-le v semenišču je spoznal, da ima slovansko srce. O škofu Flappu pa pravi dopisnik (Tagespošte): Niti mož, ki ima takó redkih lastnostij, kakor škof Flapp, ne zadošča za teško mesto v Trstu. Nam treba cerkvenega dostojanstvenika, ki, ne gledé na narodnostni šovinizem, spaja z evangeliškimi čednostmi ne le modrost, ampak tudi eneržijo!

No, da; eneržije, velike eneržije bode treba bodočemu škofu in sicer proti onim nekatoličanom, ki toli drzno utikajo v našo cerkev — svoje grde nosove. Proti tem-le bode moral nastopiti bodoči škof z vso odločnostjo, ako bode hotel točno vršiti dolžnosti vrhnega zaščitnika koristi cerkve in brezpogojno potrebne avtonomije cerkvenih oblasti. V tem poslednjem pogledu (kolikor se dostaje samostalnosti) ni bilo morda dosedaj vse tako, kakor bi moralo biti; zato pa so odnošaji taki — kakoršni so!!! Iz teh odnošajev izhaja impertinenca „Piccolova“ in njega zaplečnikov.

Občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vršil se je včeraj prav častno. Velikim odobravanjem sti bili vsprejeti poročili tajnika in blagajnika. V odbor so bili izvoljeni z aklamacijo nastopni gospodje: predsednikom Mate Mandić, tajnikom Janko Macák, blagajnikom dr. Josip Abram, odborniki: dr. Otokar Rybař, Miha Hrvat in Makso Cotič. Na drugem mestu smo že pričeli z objavljanjem obširnega poročila.

Za Sežansko žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda sta nabrala na pustni torek na veselici na „Vagi“ g. Nadoslav Pirjevec in g. Vekoslav Štofa 4 krone 50 stotink. Mesto venca pokojni gospej Amaliji Mahorčič so darovali sledeči pri g. Ivanu Gombaču v Matavunu: Omizje 2 kroni 40 st., g. Edmund Hrovatin 1 Kr. 60 st., g. Kante g. Berginec, g. Strekelj, gpa. Julija Gombač, g. Ivan Obršnel, g. Fabiani, g. Josip Čeper (Barka)

g. Dichtel, ga. Gulič, ga. Gabersček, g. Pirjavec župan, g. Dujec Ivan, g. Dekleva (Košana), g. Kocijan Žerje, g. Dekleva Janko, g. Obršnel Andrej g. Šusa Adolf, g. Dekleva župan Vremski vsak po 1 krono. G. Ivan Gombač 80 st., dve narodni gospodični vsaka po 40 st., g. Skalac, g. Kral, g. Sila, g. Bano, g. Magajna, g. Dujec, g. Magajna, g. Jakob Dekleva, g. Umeč (Ležeče) g. Cergol Franc, g. Cerkenik (Kačiče), g. Zadnik (Podgrad) vsaki po 40 st. g. Svetina Jože, g. Čeper Jože, g. Sila Jože, g. Anton Čeper, g. Anton Čeper (sin) g. Dujec Jože, g. Ambrož Anton, g. Prele Jernej, g. Čeper Gasper, g. Race Anton, g. Klun Ivan vsaki po 20 st. Skupaj 30 kron 60 st. Nadalje je darovala mesto venca svojej pokojni mami Amaliji Mahorčič splošna gospa Adela pl. Tregelj iz Rifenberga 20 kron. — Zajedno se pozivlja dotična oseba, ki je spravila znesek za družbo sv. Cirila in Metoda, nabran dne 3. februarja v Dutovljah, da dotični znesek objavi in dopošlje v namenjeno svrhu, drugače bi bili primorani prijaviti jo polnim imenom.

Trst za ranjene italijanske vojake v Afriki. Nabiranje milodarov za ranjene vojake v Eritreji zaključil je tukajšnji generalni konzulat italijanski, izrekši zahvalo vsem darovalcem. Glasom VII. (zadnjega) izkaza nabralo se je v Trstu 1158 gl. 82 nč. avstrijskega denarja in pa 7.136.49 italijanskih lir. Med darovalci v poslednjem izkazu šopiri se celo neki Francesco Sakraischik (Zakrajšek), ki je bil podaril 20 lir, ker je menda tudi on italijansk podanik.

Tržaško društvo „prijateljev miru“. V laških krogih tržaških sprožila se je bila misel osnovati v Trstu društvo „prijateljev miru“, čigar namen bi bil baje delovati na splošno razoroženje. Visoka, plemenita misel zares! Toda žal, dotični provzбудitelji te misli ostali so prav samcati in osamljeni. Minolo soboto zvečer naj bi bil osnovni zbor novega društva, toda isti se ni mogel obdržavati — ker ni bilo udeležencev! Značilno, kaj ne? Bržkone ugaja večini tržaških Lahov bolj nego misel na splošno razoroženje — boj proti Slovanom.

Iz Rojana nam pišejo o zlati poroki uglednega moža Mihaela Venuttija in soproge mu roj. Jakomini: To redko slavnost obhajali smo dne 16. t. m. v naši župni cerkvi. Proti 10. uri blizali so se cerkvi praznično oblečeni svatje. Mnogoštevilna in dokaj različna je bila družba. Sprejaj 17 življenja veselih vnukov in vnukinj, za njimi pa zlato-poročenka z dvema hčerama in nevestama. Zadej zlato-poročenec s tremi sini in dvema zetoma.

Ob vstopu v cerkev peli so pevci društva „Zarja“: „Pridi sv. duh“. Zlato-poročenca in svatje so pa šli na določena jim mesta pred velikim oltarjem. Veleč. g. župeupravitelj Guštin izpregovoril je sicer kratko, toda jedrnat in ganljivo propoved, v koji je označil pomen te redke slavnosti z ozirom na dolgo dobo, ki sta jo preživela zatoporočenca v blagem soglasju od njiju prve poroke pa do danes. Mnogo je bilo truda, skrbi in trpljenja, toda z božjo pomočjo sta srečno prebila vse to ter dočkala srečno to po Bogu določeno slavnost. Ni ga bilo človeka v cerkvi, kojega oko se ne bi bilo porosilo ob tem lepem govoru. Na to sta prejela zatoporočenca cerkveni blagoslov. To je bil prizor, kakoršnega je težko pozabiti. Sledila je potem peta sv. maša in po sv. maši zahvalna pesem. Izidša iz cerkve, obsula je množica zatoporočenca, da jima čestita na srečno doživeli redki slavnosti.

Na večer so se svatje zbrali v skupno večerjo. I tu je bilo mnogo čestitanja in veselja. Deklica Olga Mikelič, vnukinja zatoporočencev, pozdravila je ista v vezani lastni besedi toli prisrčno, da so bili vsi ganjeni do solz. Uprav ljubko je opisala, kako se veselje danes okoli njiju znanci in prijatelji in mnogoštevilni mladi zaročniki: hčere in sinovi, zetje in neveste in tropa vnukov. Slednjič je dekletce molilo Boga, da bi zatoporočencema dal doživeti — dijamantno poroko.

Temu pozdravu so sledile napitnice gg. kapelana Guština, Dolena in Katalana, g. Bremic pa je nabral svotico za družbo sv. Cirila in Metoda. Pred odhodom smo še jedenkrat prisrčno čestitali častiti dvojici, vsklikniviši: Na srečno svidenje na dijamantni poroki! V to pomozi dobri Bog!

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 15. do 22. t. m. bilo je prijavljenih v tržaški občini 32 slučajev davič (prejšnji teden bilo je 30 sl.), 7 sl. škrlatice in 4 sl. ošpic. Umrlo je 6 otrok za davičo in 1 za škrlatice.

Samomora. Predvčeršnjem vrgla se je 51-letna Regina Pellarini, soproga trgovca, stanujoča v II. nadstropju hiše st. 2 na trgu Negozianti, raz podstrešno okno hiše, kjer je stanovala, v ulico dell' Arsenale. Ubila se je. Truplo samomorilke odpeljali so v mrtvašnico pri sv. Justu. Ženi se je bilo nekoliko zmešalo v glavi in bržkone sama ni znala kaj počenja.

21letni trgovski dopisovalec Julij Eram, službujoči pri tvrdki Ignacij Weiss, ustrelil se je minolo soboto v miramarskem vrtu. Okrajni zdravnik s Proseka konstatoval je smrt ter dal prevesti truplo samomorilčeve v mrtvašnico v Barkovljah, od koder so je pripeljali v mrtvašnico izraelitiške bratovščine. Mladenč se je usmrtil, ker ga je baje mučila neozdravljiva bolezen.

Koledar. Danes (25.): Matija, opostol. — Jutri (26.): † Kvatre. Valburga, opatinja. — Prvi krajec. — Solnce izide ob 6. uri 54 min., zatoni ob 5. uri 30 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj — 0.5 stop., ob 2 pop. +2 stop. C.

Loterijske številke izžrebane dne 22. t. m.

Dunaj	2, 33, 36, 29, 62.
Gradec	75, 63, 87, 66, 40

Najnovejše vesti.

Masava 23. General Baratieri brzojavlja, da se ustaja v Agaméji baje ne širi. (Torej slavni general ni baš gotov svoje trditve. Ur.) Jedna stotnja vojakov, ki je bila odposlana, da popravi pretrgane brzojavne žice, naletela je pri Segua na upornike, jih napadla in poglala v beg. Upornikov je padlo 21, mnogo jih je ranjenih. Italijani so izgubili samo jednega askarja (vojaka-črnca). (???)

Sredce 24. Službeno se potrjuje, da je imenovan Todorov ministrom za pravosodje, Načevič ministrom za trgovino in poljedelstvo ter Stojlov ministrom za zunanje stvari.

Madrid 23. Iz Havane došla brzojavka trdi, da so se razne čete udornikov vrgle proti Zapadu, ker so jim bili španjski vojaki zaprli pot na Vostok. Neprenehoma da so praske med uporniki in vojaki.

London 24. Jeden del vojakov drja. Jamesona dospel je danes iz Transvaala semkaj. Velika množica pozdravljala je vojake z vsklici, katerim so odgovarjali vojaki. Jutri dospě Jameson s svojimi častniki. — V pristanišču v Plymouth bilo je včeraj o dohodu teh vojakov veliko razburjenje. Policija s pomočjo vojakov morala je skrbeti za red.

Trgovinske brzojavke.
Bustimpešta. Pšenica za jesen 7.16—7.17 Pšenica za spomlad 6.88 — do 6.89 Oves za spomlad 5.98—6. —
— Rž za spomlad 6.37 6.39 Koruza za oktober —
— maj-juni 1896 4.33—4.34
Pšenica nova od 75 kil. 6.90—7.05 od 79 kil. 7.00—7.10. od 80 kil. 7.05—7.15 od 81 kil. 7.10—7.20. od 82 kil. for. — — — — — — — — — —
proso 5.95—6.35.
Pšenica: Povpraševanje slabo. Prodaja 12000 met. st. mt. st. Vreme: mrzlo.

Praga. Neratuirani sladkor f. 16.15. — — — — — za maj 16.15. Oktober-december 14.80. Malo mirneje.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst v carino vred odpošiljatev proci f. 34—34.50 Concasse 34.50—35— Četvorni 36—36.50. V glavah (sodih) 36.50 37.50 jako stalno. Silno rastoča.

Havna, Kava. Santos good average za februar 79.50, za juni 78.75. Bolje.

Hamburg. Santos good average za mare 65.— za maj 65.— za september 61.25. Stalno.

Dunajska borza 23. februarja 1896.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.95	101.05
— v srebru	101 —	101.10
Avstrijska renta v zlatu	121.65	121.95
— v krenah	101.40	101.35
Kreditne akcije	381.10	381 —
London 10 Lst.	120.70	120.75
Napoleoni	9.57	9.57
20 mark	11.77	11.79
100 italj. lir	42.90	43.35

Richterjev
LINIMENT S SIDROM
je dobro domače sredstvo.
Dobiva se po vseh lekarnah.

Tržne cene
(Cene se razumeje na debelo in s carino vred.)
Domači pridelki.

	Cena	od for.	do for.
Pol: Koka	100 K.	11.50	—
Mandoloni	—	—	—
svetlorudeči	—	10.50	—
temnorudeči	—	10 —	—
kanarček	—	—	—

bohinjski	100 K.	—	11.50
beli veliki	—	10.50	10.50
— mali	—	10 —	—
zeleni, dolgi	—	10 —	10.50
— okrogli	—	—	—
mešani hrvaški	—	7.75	8 —
— štajerski	—	8.50	8.75
Maslo fino štajersko	—	72 —	74 —
Jermen št. 10	—	9.50	—
— 9	—	10.50	—
— 8	—	12.25	—
Zelje kranjsko	—	7.25	7.50
Bepa	—	5.75	6 —
Krompir, štajerski	—	3.40	3.50
Proso kranjsko	—	9.25	9.50
Leča, kranjska	—	—	—
Speh ogerski	—	57 —	58 —
Mast ogerska	—	58 —	60 —
Kava Mocca	—	170 —	171 —
Ceylon Plant. fina	—	178 —	180 —
— Perl	—	186 —	188 —
Java Malang	—	162 —	164 —
Portorico	—	184 —	186 —
Guatemala	—	158 —	160 —
San Domingo	—	160 —	162 —
Malabar Plant.	—	—	—
— nativo	—	—	—
Laguayra Plant	—	—	—
— nativo	—	—	—
Santos najfiniji	—	142 —	143 —
— srednje fini	—	138 —	139 —
— srednji	—	132 —	133 —
— ordinar	—	122 —	124 —
Rio oprani	—	—	—
— najfiniji	—	143 —	144 —
— srednji	—	135 —	137 —
Sledkor Centrifugal I. vrste	—	34.25	34.50
Concasse	—	34.75	35 —
— v glavah	—	36.25	36.50
— razkosani	—	36.75	37 —
Šit italijanski fini	—	19.50	20 —
— srednji	—	18.50	18.75
Japan fini AAA	—	16.50	—
— srednji	—	15.50	—
Raugoon extra	—	12 —	—
I.	—	11 —	—
II.	—	9 —	—
Petrolej ruski v sodih	—	20.50	—
— v zabojih od 29 kil.	—	6.30	—
Olje italijansko najfinije	—	59 —	61 —
— srednjefino	—	54 —	56 —
— bombažno, amerik.	—	80 —	82 —
dalmatinsko	—	31 —	32 —
Limon Mesinski	—	4.50	5 —
Pomaranče	—	5 —	6 —
Mandeljni Dalmatinski	—	100 K.	—
— Bari	—	69 —	71 —
Finjoli	—	95 —	100 —
Bešiki Dalmatinski novi	—	—	—
— Pulješki	—	10 —	10.50
Srednje Pulješke	—	12.25	12.50
— Grike v venoh, nove	—	12.50	13.50
Sultanine nove	—	34 —	38 —
Vamperl	—	24 —	25 —
Čibe	—	29 —	31 —
Polenske srednje velikosti	—	42 —	43 —
— velike	—	—	—
— male	—	44 —	45 —
Slaniki v velikih sodih	—	—	—
— 1/2	—	—	—

IVAN H. POHLY TRST
Ulica Coroneo št. 9.
zastopnik

parnega mlina Concordia
V BUDIMPEŠTI
priporoča najtopleje spoštovanim prijateljem izdelke tega znamenitega mlina.
Vsakoletna produkcija milijon meterskih stotov.

Nič več kašlja!

Balzamski peterski prah
ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni
katar, dobiva se v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.
Poštne pošiljave izvršujejo neutegoma.

Riunione Adriatica di Sicurtà

24—2 v Trstu.

Zavaruje proti požarom, prevozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892
Glavnica društva gld. 4.000.000 —

Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346.98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248.22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465.07
Rezerva na razpolaganje	500.000 —
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A)	333.822.42
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B)	243.331.83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000 —
Občna rezerva dobičkov	1.187.164.86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).